

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N:o 8.

Lund Augusti

1842.

I. Original-Afhandlingar.

1. *Redogörelse för förhandlingarne inom Botaniska sektionen vid Skandinaviska Naturforskarnes andra ordinarie sammankomst i Stockholm 1842; meddelad af J. Arrhenius. *)*

Tisdagen den 12 Juli sammanträdde, efter den allmänna sammankomstens slut, Botaniska Sektionen uti den för densamma bestämda lokalen, StatsUtskottets rum, der under anförande af Sektionens Ordförande vid förra mötet, Prof. E. Fries, valdes ny Ordförande, hvartill nästan enhälligt utsågs Prof. Schouw, samt Dansk Sekreterare Dr Vahl, och Svensk Sekreterare Professor Vahlberg, hvilken sednare dock afsade sig förtroendet, då den närmast intill honom uti röstantal, Adj. J. Agardh, utan omröstning konstituerades till Svensk Sekreterare.

Onsdagen d. 13 Juli öppnade Ordföranden Prof. Schouw sektionens förhandlingar med några ord om syftet och ändamålet samt arten af de föredrag, som hufvudsakligast torde böra blifva föremål för öfverläggningarne och diskussionerne inom Botaniska Sektionen under n. v. möte; hvarefter han —

1. föredrog några till Sektionen ankomne bref och meddelanden, bland andra om ett af Prosten Osbeck efterlemnadt, till salu utbjudet Herbarium; —

*) Som denna benäget meddelade redogörelse icke uptager namnen på dem, hvilka antecknat sig till deltagande i den botaniska sektionens sammanträden, är Utg. satt utur stånd att öfver desamma meddela någon förteckning; han kan ej en gång upgifva deras antal. — Hvad angår de af Prof. Fries hållna föredrag, har denne, derom af Utg. anmodad, benäget enskildt lemnat den utförligare redogörelse, som öfver dessa i det följande är uptagen. (Utg. ann.)

2. förevisade: a) en på två blad affattad generalkarta öfver Danmark, utvisande så väl detta lands Geognostiska, som Meteorologiska och Vextgeografiska förhållanden, de förra bestämda af Forchhammer, de sednare af Schouw; — b) en Geognostisk-botanisk karta öfver Möen; — samt c) ett Ekollon från Mexiko, "från hvilket flere planter plögade ur hvarje frö utvecklade sig", hvadan man förmodade en här rådande polyembroni.

2. Prof. Fries framlade härefter: 1: början till en samling af smärre uppsatser, hvilken var ämnad att i sin helhet framläggas för sektionen, ehuru trängslan å boktryckeriet i Upsala i och för den nyss öfverståndna promotionen icke medgifvit tryckandet af mera än 240 sidor. — Prof. utvecklade i sammanhang härmed den åsigt, att det syntes vara lämpligast, om de, som vilja meddela någon bland sektionerna skriftliga uppsatser, förut låta trycka dessa och inlemna dem i bokhandeln (hvarigenom äfven en större afsättning vore att påräkna, då säkerligen de fleste af hvarje sektionens ledamöter köpte de till densamma hörande skrifter), samt derefter i korthet redogjorde för deras innehåll. Såsom grunder för denna åsigt anfördes: a) att det är nästan omöjligt (helst språken, oaktadt all sin likhet, dock vid afhörandet lemna mycket obestämdt och mindre klart), att riktigt och fullständigt upfatta längre skriftliga meddelanden; hvar emot man, i fall de voro förut tryckta och tillgängliga, hade tillfälle på förhand studera dem, hvarigenom en grundligare diskussion öfver dem var förberedd; — b) under närvarande förhållander uptages tiden vanligen med upläsande af skriftliga uppsatser, så att föga deraf blir öfrigt för anställande af diskussioner och meddelande af smärre notiser, som ej egna sig till skriftliga uppsatser, äfvensom isynnerhet för meddelande och inhämtande af uplysningar rörande särskilda frågor, med afseende på hvilkas besvarande ledamöterna skulle kunna bidra medelst uppgifter rörande de i olika orter rådande förhållander. — 2. föreviste Professorn *Herbarium normale fascic. VIII*, och utdelade han exemplar af *Conspectus* till densamma. — 3. Framlades likaledes af honom de ark af *Mantissa Novitiarum Fl. Suec. tertia*, hvilka redan blifvit tryckta. I sammanhang härmed an-

mälte han, att dess *Flora Scandinavica*, innefattande Sverge, Norge och Danmark till Eydern, kommer att instundande höst läggas under prässen, till hvilket arbetes företagande och utförande han efter fyratioåriga studier och många förarbeten ansåg sig ega en moralisk rättighet: juridisk eger hvarje dilettant, som blott eger förmåga att kompilera och samla resultaten af andras forskningar. I korthet redovisades för planen, så vidt denna afviker från de florer vi för närvarande ega öfver dessa länder; den kommer att ordnas efter naturliga familjerna; hufvudsaklig vikt lägges på frön och fruktens analys, som vanligtvis alldeles förbigås; genom synonymien lemnas en klar framställning af hvarje slägts och arts historia i skandinaviska floran; vextställena komma hufvudsakligen att afse den centralpunkt, hvarifrån hvarje art utbredd sig, utan att ingå i speciela lokaliteter, som tillhöra specialflorer. — Med afseende på vexternas ursprungliga hemland, framställde han den åsigt, att denna fråga, såsom tillhörande vexternas historia, icke egentligen borde få sin plats i vextgeografien; äfvensom att frågan om hvilka arter, som äro att betrakta såsom ursprungliga, alldeles icke kan afgöras efter enskilda observationer, utan måste upfattas från allmän vextgeografisk synpunkt; många kulturvexter hafva orätt blifvit ansedde för invandrade; de hafva tvärtom, till följe deraf att de blifvit allmänt eftersökta och insamlade, först nära nog utrotats, men sedermera odlats på de bäst passande lokaler, på samma sätt som blodiglarne nu i flera länder blifvit ett slags husdjur; så länge skogen allestädes vexer vild, tänker ingen på trädplantering; först sedan människan salt sig i besittning af hela landet måste hon sjelf söka att mot sin egen förstöring skydda de för henne viktiga vexterne, o. s. v. Då man således upgifver Almen, Asken, m. fl., endast såsom odlade (se en upsats af Hornemann i Kröjers tidskrift 2 Bind), följer icke deraf att de äro förvildade eller utifrån införde, ty hvar och en som besökt ännu vilda skogs- och bergstrakter vet att de der bibehålla sig i fullkomligen vildt tillstånd. — Vidare anförde Professorn att så kallade ruderalvexter, som man vanligen vill anse som införda, ingenstädes finnas mera vilda än hos oss; att den

tron, att alla sådana invandrat från Asien, förfaller deraf, att de fleste af dem hvarken funnits eller finnas derstädes, utan hvarest de blifvit införde; — att flera vexter utan bestämda bostäder voro att anse som vextrikets *nomader*, hvilka efter fysiska förhållander ömsa bostäder; så t. ex. har *Geranium bohemicum*, som först anmärktes i Bömens skogar, nu der försvunnit och finnes numera knapt vild utom i Skandinavien.

Med anledning af hvad Prof. Fries utvecklat upstod en liflig diskussion, i hvilken Hrr Schouw, Hansteen, Arrhenius, Rothe, Agardh med flera deltog; och framställde Prof. Schouw den fråga, hvar Prof. Fries ansåg ruderalvexternas egentliga och ursprungliga hembygd vara? — Prof. Fries anmärkte, att med afseende på hvarje sådan fråga ligger det primitiva, ursprungliga långt bakom all historisk forsknings gränser, så att erfarenheten för dess besvarande numera alldeles icke lemna någon ledning; för sin del vore han mest böjd för att antaga bergs- och hafsstränder såsom deras naturligaste vextplats, der de ännu förekomma; men derjemte antydde han äfven det ofrivilliga omskapande af vegetationens lynne i ett land som människans uppträde derstädes förorsakar, hvilket historiskt kunde ådagaläggas i alla inom historisk tid bebodda länder. Långt ifrån att ett lands flora riktas genom kulturen verkar denna tvärtom förstörande för den ursprungliga vegetationen, liksom på landets fauna, hvaraf så många utdöda djurarter;) att just derigenom de äldste kultiverade länder, Grekland, vstra Asien, Egypten o. s. v., voro utmärkta af en relativt torftig flora, då deremot de minst kultiverade, Cap, Nya Holland, S. Amerika, i vegetativt hänseende äro de ojemnförligt vextrikaste. Man behöfver allenast jämföra den nordamerikanska floran vid samma medeltemperatur med vår för att finna huru mångfaldigt rikare den förra är; våra nordliga länder framvisa knapt någon enda art, som ej också finnes i Nordamerika, hvilket land deremot har en otalig mängd för oss okända. — Han anmärkte vidare, att en vexts sednare verkliga bosättning (den tillfälliga förtjenar ej ens att i ett bihang anföras) berodde likaså väl af större fysiska förhållander som den ursprungligas; ty orden *ur-*

sprunglig, inhemsk äro öfver allt relativa. Aztekerne voro Mexikos ursprungliga bebyggare relativt till Spanjorerne, men äfven de voro invandrade relativt förgångna folkslag; nu betrakta Kreolerne sig som inhemska, de inflyttande Europeerne som invandrade. Samma är förhållandet med vegetationen; mot den ursprungliga i sandsten o. s. v. ännu kvarvarande litografierade är all annan invandrad, o. s. v. Äfven inom den kortare tid vi känna vår skandinaviska vegetation, har den undergått betydliga förändringar. Och dessa drag stå ej isolerade. *Trapa* utdöd i Sverge, utdör såsom vild allt mer och mer i närgränsande länder (jfr Schwægrich. Topogr. Lipsiens.); *Xanthium* utdör i Sverge, och går, om ej så redan skett, samma öde till mötes i Danmark, der den varit ymnigare, o. s. v.

3. Pastor Hanstéen höll ett föredrag *om nordvestliga vindarnes inflytande på vegetationen på Samsö*; och visade huru årsskotten på träden blott efter 2 å 3 dagars blåst få en böjning, som de sedan alltjemnt bibehålla; och huru af en sådan vind Rågen inom nämnde tid alldeles härjas och hvittnar i förtid m. m. Vid diskussionen öfver nämnde ämne, anmärkte 1) Prof. Fries att ett dylikt, om ej samma, förhållande egde rum vid vestkusten i Sverge, der träd- och busk-vegetationen likaledes visade ofelbara spår af vindarnes inverkan; 2) Prof. Schouw, att vid Livorno, der N.V. vinden är den herrskande, ligger alltid *Juniperus phoenicea* å sned från N.V. till S.O. — hvarjemte fl. ex. öfver samma förhållande antyddes; — och 3) anmärkte Slotsgartner Rothe, att det var en känd sak, det man plögade böja vissa ädla fruktsoarters grenar, för att dymedelst bringa de upåt böjda delarne af grenarne till större fruktbarhet; och fordrades det endast att en till två dagar behänga de unga skotten med någon tyngd, så bibehölls alltjemnt sedan under tillvexten den erhållna böjningen, som man sålunda endast och allenast hade att söka uti den mekaniska tryckning för hvilken grenen blifvit utsatt, såsom ock troligen händelsen var med grenarnes böjning af vinden.

Torsdagen d. 14 Juli höllos följande föredrag:

1) Docenten Arrhenius upläste en af Adjunkten Lind-

blom till sektionen öfversänd *upmaning att anställa noggranna iakttagelser öfver Vår-vegetationens utveckling*, med aktgifvande på de momenter hvaraf densamma fortskyndas eller fördröjes; — hvilken upmaning, med hänseende till ämnets vigt och för vinnandet af en större publik, skulle uti Sällskapets framdeles från trycket utkommande förhandlingar inflyta.

2) Prof. Schouw föredrog en af Docenten Liebmann öfversänd omständlig *Vextgeografisk skildring af vegetationen mellan Golfo de Mexico och Pico d'Orizava*, hvilken skildring räckte öfver halfannan timma, och skulle blifva för vidlyftig att här äfven i sammandrag intaga; hvarföre vi få hänvisa till de snart utkommande förhandlingarne, der man får tillfälle att i sin helhet läsa denna intressanta upsats, till hvilken Förf. äfven meddelat en instruktiv karta öfver Vulkanen Orizava.

3) SlottsGartner Rothe afhandlade *grunderna för Vinrankans beskärning*.

Fredagen d. 15.

1) D. Müller meddelade några anmärkningar *öfver kulturens inverkan på vexterne*; dervid visande 1) huru vexterne förändrades genom ymnigheten af för handen varande näringsämnen; 2) huru ett med vexterns hemland olika klimat inverkar på deras utveckling, (såsom ex. härpå nämndes kålarterne, synnerligast Blomkålen); samt 3) huru genom frömjölets blandning bastardarter bildas, m. m. med hänseende till frambringandet af skönblommande vexter. Under diskussionen, i hvilken Hrr Vahlberg, Fries, Arrhenius, Hornschuch och Rothe deltog, visades huru flere af Skandinaviska Florans alster förtjente att såsom prydnadsvexter af våra Blumister omhuldas, såsom flere af *Ranunculaceæ*, *Pyrolæ* m. fl., och omnämndes flere äfven hos vilda vexter observerade afvikelser, analoga med dem, som vanligtvis framkallas af kulturen.

2) Förevisade Prof. Vahlberg de af Kammarjunkare Wright utmärkt väl ritade och kolorerade figurer till ett öfver Svenska Floran tillämnadt planchverk, i hvilket vexterna

skola utgifvas familjvis; och intill dess en eller annan familj hunne utgifvas göras imellertid originalteckningar.

3) Ett af Amanuensen vid Kgl. Biblioteket Mag:r Lindström till sektionen medtaget gammalt, in folio inbundet och med titeln »*Flora Uplandica*» försedt Herbarium förevisades. Detta hade blifvit funnet i Kongl. Biblioteket utan att uplysning kunnat vinnas om dess ursprung. Det är inbundet i 4 franska band i stor folio, mycket väl konserveradt och vexterna med utmärktaste, för sin tid alldeles ovanlig omsorg inlagda. Vid granskningen af detsamma, fann Prof. Fries, att handstilen fullkomligt öfverensstämde med Domprosten O. Celsii, äfvensom nomenklaturen med den i *Celsii Catalogus plantarum circa Upsaliam* (införd i Acta Literaria Sueciæ 1732 pag. 9 &c.) begagnade; hvartill ytterligare kommer, att i detta herbarium finnas förvarade utmärkt sköna exemplar af *Stachys alpina*, en vext, som i Sverge endast varit känd af Celsius, ehuru ty värr här lika litet för denna som för öfriga vexter någon lokal var angifven. Af dessa anledningar tvekade icke Prof. Fries, att bestämdt antaga detta såsom normalherbarium för Celsii ofvannämnda Catalogus. Hvad man derföre eger på Upsala bibliotek kan hvarken i fullständighet eller prakt på något sätt med det närvarande jemuföras, utan torde snarast höra anses såsom blott innefattande duplettexemplar; det är i kvartformat. — Prof. Fries framställde derefter en jemnförelse mellan dessa båda exemplar af Celsii herbarium, samt lemnade äfven uplysningar rörande *Burseri herbarium universale*, äfvensom hans hittills obeskrifna *Danska*; och anmodades Professorn att öfver dessa meddela utförligare skriftlig underrättelse.

4) Prof. Schouw föredrog en längre afhandling om de *Italienske barrträdens geografiska och historiska förhållanden*; hvori visades så väl dessa vexters närvarande utbredning, och förhållanden till den öfriga världens barrträd; som ock huruvida de varit kända i forntiden och hvilka då varit förherrskande; — dock medhans ej slutet af nämnde föredrag, utan upsköts till nästföljande sammankomst.

Lördagen d. 16.

1) Prof. Hornschuch meddelade anmärkningar »*Ueber Umänderungen der Pflanzen*», hvarvid han sökte lägga i dagen de förändringar, som åtskilliga vexter genomgå i följd af vextställets och jordarternes skiljaktighet m. m.; och anfördes flere ex. dels från våra vanliga kulturvexter, dels från de så kallade "ogräsen"; och förelade Prof. H. slutligen sektionen "frön af vanliga Linser, som så förändrat sig, att man skulle hålla dem för Vicker eller Ärtor." — De förevisade fröen syntes utan öfvergångar vara Linser, Vicker och smärre Ärtor eller, som man i Norra Sverge kallar dem, Dalkarlsärtor; — och försäkrade Hr H. att en ganska pålitlig man Hr Berg, (— densamme som förut observerat och uti Regensburger Bot. Zeitung publicerat huru *Sinapis* och *Thlaspi* öfvergå uti hvarandra —), odlat dessa på en sin egendom och af Linser fått som det syntes Vicker eller Ärtor. En liflig diskussion upstod nu med auleddning här af och anmärkte Ordf. Prof. Schouw, det man ingalunda kunde fordra, att någon skulle sätta tro till ett dylikt föregifvet faktum, förr än 1) ovedersägligen visades det i jorden ej funnits andra frön än de utsådda; — och 2) att öfvergångar kunde upvisas, hvilket icke eller här var händelsen, m. m.; Prof. Vahlberg, som äfven reserverade sig emot den här framställda förvandlingen, tillkännagaf genom ett exempel, huru lätt man kan ledas bakom ljuset, om man, uti fall som detta, ej gifver akt på alla möjliga biomständigheter. Hr V. anförde nemligen att på LandbruksAkademiens Experimentalfält hade i några år odlats så kallad skallös Hafra — *Avena nuda* —, hvilken man år från år trodde sig observerat mer och mer öfvergå till vår vanliga *Avena sativa*. Sjelf hade han tviflat på förvandlingen och bestridt densamma; men fältet, som blifvit besått med den skallösa Hafra, bar dock nu en större mängd vanlig Hafra; hvadan öfvergången af flere antogs för afgjord, ehuru den dock snart blef bevisad vara alldeles ogrundad; ty landet, på hvilket nämnde Hafra blifvit utsådd, hade man gödlat med spillning från Kgl. Gardets Stall, der Hafra, som bekant är, användes till stillning åt hästarne; och som dessa sednare smälta sin föda högst

illa, fanns då, såsom ännu i dag, en större mängd Hafra uti gödseln, hvadan sålunda det fällt, som med densamma beströddes, äfven städse blefve hafrebestrodt o. s. y. — I diskussionen deltog vidare bland flera andra Adj. Agårdh; och förklarade slutligen Prof. Hornschuch, det han allt för väl insåg, att hans upgift för närvarande ej skulle vinna någon trovärdighet; men att detta faktum, hvilket han nu framställt, dock ovedersägligen förtjente att för framtiden skänkas en synnerlig upmärksamhet, och hade detta äfven varit hans syfte, då han nu för sektionen meddelat detsamma.

2) Prosten Stenhammar meddelade åtskilliga intressanta *Lichenologiska observationer* öfver så väl de under sednare åren i Sverige gjorda upptäckterna, som i allmänhet öfver Laffarnes geografiska utbredning.

3) Statsrådet Eichwald föredrog *Ueber eine neue essbare Tremellenartige Pflanze von der Insel Uniman*; — och skulle nämnde vext till tre tum tjocklek finnas under grästorfvan på Aleuterne, der den af innevånarne m. fl. uptogs och användes till föda. Såsom namn på nämnde vext föreslog Hr E. namnet *Bromicolla Aleutica*, och förevisades några stycken af densamma, efter hvilka man dock, i deras torkade tillstånd, ej kunde komma till någon närmare bestämning.

4) Afslutade Ordf. Prof. Schouw sin förra dagen till en del föredragna upsatts öfver de Italienska Barrträden; och visade han att i fordom tima hos de gamle Romarne funnits samma arter och att imellan dem samma fördelning varit rådande, som vi ännu i dag återfinna.

Måndagen d. 18 Juli.

1) Meddelade Stads-Notarien Beurling en *»Fysiognomik» af Stockholms Florans* utmärktare, synnerligen fanerogama vexter; dervid Hr B. upräknade de vextformer, som på skiljda lokaler förekomma kring Stockholm.

2) Föredrog Kand. Oersted iakttagelser öfver *Algernes geografiska förhållanden i Öresund*, hvaröfver han ock förevisade en karta; — och skulle enligt honom sundet uti algologiskt hänseende kunna indelas uti fyra regioner, af hvilka den

djupare delen af sundet bildade ena regionen, och på sidan om densamma återfunnos så vid Danska som Svenska kusten de tre öfrige regionerne, sålunda att

Första regionen utgjordes i geologiskt hänseende af bättet för den lösa sanden, hvarest förefinnas de Alger, som med vågorna finnas upkastade kring kusterna. — *Andra regionen* eller »*Zosteræ marinæ*-bättet» motsvarade bättet för den fasta sanden. Här funnos *Fucus*, *Porcellariæ* m. fl. — *Tredje regionen* utgjordes i geologiskt hänseende af stenbättet, sträckande sig på Svenska sidan längre ned än på den Danska; — och varande blott i norra delen af sundet skarpt begränsadt, hvarest det söder ut öfvergick i de båda föregående. — Detta bätte kunde man kalla *Laminariernes* och *Florideernes*. — *Fjerde regionen* utgjordes i geologiskt hänseende af lerbättet, sundets mellersta del, som kunde kallas det alglösa bättet, emedan här blott sporadiskt, på en här eller der förekommande sten förefinnas Laminarier o. s. v. — I diskussionen öfver detta ämne deltog flere, bland andra Hanstéen, Rothe, Hoffman-Bang och Agardh, hvilken sednare gjorde Hr Oersted upmärksam på ljusets inverkan på Algernes utbredning, så att de gröna Algerne t. ex. alltid förekomma i lågt, de bruna och röda deremot alltid i djupt vatten; hvarjemte salthaltens inverkan på Algernes utbredning syntes obestriddig m. m., som Hr Oersted ej tagit i betraktande.

3) Justitiæ-Rådet Molbech upläste en uppsatts »om den äldre *Havekunst*», hvarvid han sökte lägga i dagen obefogenheten af de beskyllningar och tillmälen, som nu för tiden blifvit, snart sagdt, på modet emot den äldre Trädgårdskonsten, hvars regelrätta gångar, klipta häckar o. s. v. nu tadlas såsom någon ting på en gång smaklöst och naturstridigt. — Den äldre trädgårdskonsten grundade sig, likasom all arkitektur, på *symmetrien*; och lika litet, som man kan fränkänna ett hus, ett palats, egenskapen af skönhet, derföre att detsamma begränsas af räta linier och vinklar o. s. v., med lika litet fog kan man påstå att skönheten saknas hos de i den så kallade »äldre sma-

ken" anlagda trädgårdarne, hvilka alltid syntes ställda "i ett visst förhållande till människans boning;" — "tjenande till försköning och förädling af densamma;" — eller varande så att säga "en fortsättning af byggnaden," — en arkitektonisk byggnad med väggar likasom huset — de klipta häckarne —, med kamrar likasom huset — grottorna —; samt med tak likasom detta — de sammanvexta löfhvalfven och alléerne. Af alla dessa skäl, samt för att bana en fri utsigt "baserades" derföre den äldre trädgårdskonsten, så att säga, "på räta linier", och "totalintrycket af det linierätta systemet" består uti 1) enhet och 2) ren effekt af regelbundenhet, som saknas i det nyare med sina slingrande gångar, obestämda grupper o. s. v. — Slottsgartnern Rothe och Müller samt Stadskirurgen Witte bragte sedan detta ämne under diskussion; hvarefter

4) Slottsgartner Rothe föredrog »*Bemerkninger angående Begrebet Gartenkunst, och hvori den sande skjønhed deri är att finde*», och, utan att polemisera mot föreg. Talare, sökte Hr Rothe att framlägga "principerna för den nye Havekunst," dervid han visade huru, hvad man nu kallar trädgårdskonst, rätteligen borde sönderfalla uti "1) *Havedyrkning* eller så kallade Botaniska trädgårdar; 2) *Ekonomisk Havedyrkning*; 3) *Blumist-Haver*, och 4) *Havekunst*, hvilken sednare ensamt kunde förtjena namnet skön konst.

5) Statsrådet Horaninow framställde några anmärkningar öfver *Cycadeernes fruktifikationsorganer*.

Tisdagen d. 19 Juli.

1) Adjunkt Agardh meddelade »*försök att från Algerna deducera några lagar för Vextfysiologien i allmänhet*», hvarvid han synnerligast fästade sig vid bildningen af cellulerner, de der hos olika släkten bland Algerne tillvexa på olika sätt; hvarjemte Hr A. äfven omnämde Algernas fruktifikationssätt m. m., hvilket han sökte ställa i sammanhang med hittills kända fakta härutinnan.

2) Docenten Arrhenius meddelade några anmärkningar öfver *vegetationens under loppet af hvarje år sig företeende*

olika utveckling inom Skandinaviska Florans i vextgeografiskt hänseende skiljaktiga områden, och hemställde till Sektionens Ledamöter frågan om samfälda observationer i detta hänseende; och bifölls det föreslag som Hr A. i detta afseende framställde; hvilket ock i ett följ. Nr af denna tidning skall blifva allmängjort.

3) Docenten Arrhenius förevisade teckningar till en ny art *Hygrophorus*, hvilken han funnit vid Upsala och benämnet *Hygrophorus aureus*, samt upgaf dess diagnos och närmare beskrifning.

4) Kand. Nyman förevisade några märkvärdigare kring Stockholm funna vextformer, såsom 1) *Cuscuta* utan fjäll i blom-pipen; 2) *Corydalis Lobelii* i flere större och mindre exemplar, hos hvilka alla kronbladen ofta utvext till sporrar; 3) *Valeriana officinalis* med stolones.

5) Magister Dybeck förevisade teckningar till ett tillämnadt planchverk öfver Sverges Mossor.

6) Prof. Nilsson förevisade några vid Höganäs nyligen funna vextpetrifikater utgörande aftryck efter *Filices* och *Equisetæ* m. fl. vexter.

7) Statsrådet Horaninow föredrog grundlinierne till ett af honom uttänkt system öfver hela Naturens klassifikation. Allt ordnades efter fyrtalet, och kallade han sjelf sitt system för »*Tetractys Naturæ*». Utrymmet tillåter oss ej att exponera detta system, och det skulle icke heller mycket löna mödan. Här må dock anmärkas, att Hr H. uteslöt både Alger och Svampar från vextriket, af skäl som troligen icke torde gillas af någon annan; likasom sjelfva systemet i dess helhet icke eller syntes vinna någons bifall.

8) Sektionens förhandlingar upplöstes af Ordföranden Prof. Schouw, som tillkännagaf att Torsdagen d. 21 Juli kl. 8 f. m. komme i gamla Linnæanska trädgården i Upsala en extra session att hållas, enligt yttrad önskan af Prof. Fries, som å nämnde dag och ställe lofvat hålla ett och annat föredrag.

I enlighet härmed sammanträdde sektionen d. 21 Juli kl. 8 f. m. i Linnés auditorium, då Prof. Fries i ett extemporeradt

tal fästade upmärksamheten på det för Botanisten heliga rum, som nu beträddes. Han framställde derjemte skillnaden mellan Linneanska botaniken och den närvarande tidens riktning, hvilken han ansåg, oaktadt alla dess framsteg, hafva afvikit från den äkta Linneanska biologiska naturbetraktelsen, genom försummandet af att observera naturen och lifvet i dess själfverksamhet, genom antagandet af identitet mellan fysiologi och anatomi, hvilken i sig endast vore att ause för den deskriptiva botanikens inre sida, m. m. Derigenom förbiser man så ofta "bjelken" för "grandet".

Derefter förevisades: — 1: en del sällsyntare vexter från Upsala floran, dagen förut insamlade af Prof. Fries och några andra sektionens ledamöter; deribland voro *Crepis agrestis*, *Symphytum patens*, som antogs vara Linnés *S. orientale*, *Rumex divaricatus* & *obtusifolius*, *Lepigonum medium* skiljd från *Lep. salinum*, m. fl. — 2: åtskilliga nya upptäckta svenska vexter, såsom *Thalictrum Kochii* Fr. och *minus*, *Ranunculus silvaticus*, *Potamogeton nigrescens*, *Ajuga alpina* L. vera fullkomligt skiljd från *Ajuga genevensis*; — 3: Amerikanska exemplar af *Stellaria longifolia* Mühlenb.! öfverensstämmande med vår *St. graminea*; *St. borealis* Bigel.! identisk med vår *St. alpestris*; *Aira Pinkeneyi* identisk med vår *A. atropurpurea*, hvilken Prof. Fries anser som typ för ett nytt slägte (*Vahlodea* *), närmast beslägtadt med *Danthonia*.

Äfven föredrog Prof. Fries en afhandling öfver *vexterνας ålder*, anförande exempel af ännu lefvande vexter äldre än pyramiderna och troligen något annat människoverk, och fästade upmärksamheten på de viktiga resultat, hvartill man i främmande länder kommit genom undersökning af träd utmärkta för sin ålder eller historiska minnen, och upmanade han Skandinaviska botanisterne att hvar och en i sin ort i detta hänseende insamla underrättelser; detta senterades lifligt af de närvarande

*) Efter Vahl sonen, hvilken icke såsom blott fideikommissarie efter sin berömda Fader vunnit botaniskt namn, utan själf byggt sig ett nytt stamträd. Derföre egnas honom den arktiska vext, som hans Fader först upptäckt. (Prof. Fries's anm.)

ledamöterna, som anförde flera hit hörande exempel, hvilka de låfvade skriftligen meddela till Professorn.

Derefter upplöstes sessionen af Ordföranden Prof. Schouw och ledamöterna gingo att taga Upsalas märkvärdigheter i betraktande.

Vid sista allmänna sammanträdet d. 19 Juli beslöts, att nästa sammanträde skall i Juli 1841 hållas i Kristiania, och utsågos att dervid fungera såsom ordförande Prof. Hansteen, vice Ordförande Professor Holst, Sekreterare Professor Boeck.

2. Bidrag till Upsala-Florans Bryologi &c., af Sv. Joh. Lindgren.

(Forts. fr. N:o 7)

Bryum nutans Schreb. foliis longioribus, seta maxime elongata bi-tripollicari, capsula latiori &, apophysi abbreviata, breviori apiculoque operculi minutiori, — träffades på tufvor i stormossen bland *Polytrichum aurantiacum*.

Obs. *Bryum boreale* Schwaegr. har jag omöjligt kunnat få se i original exemplar. Nog har jag en vext från både Upsala, Stockholm och Lidköpings trakten som jag trott vara denna; men jag uppskjuter ännu alla anmärkningar deröfver. Den som eger original-exemplar eller säkra exemplar af ifrågavarande art anhåller jag måtte låna mig desamma öfver en postdag. Är min art den rätta *Bryum boreale* så står denna i alla afseenden närmast *Br. capillare* Linn.

Aulacomnion androgynum Schwaegr. förekom ofta frukt bärande på Skogklosterslandet.

Bartramia Oederi Swartz är tagen i Gottsundabergen af Magister M. C. Jungmarken

Orthotrichum affine Myrin Corollar. Fl. Upsal. est forma pumila *Orthotrichi speciosi* Nees v. Esenb.

Orthotrichum affine Schrad. laxe caespitosum; caulis erectus vel suberectus siccitate varie flexus; folia lanceolata, maxime carinata, patenti-reflexa, siccitate crispata; calyptra pilosiuscula campanulato-conica siccitate conico-campanulata & campanulato-conica summo apice fuscescente. — Den rätta *O. af-*

fine Schrad. förekommer också vid Upsala ehuru ej så allmän som *O. speciosum*. *O. affine* vexer vid Waxsala Prestgård på träd och stenmurar, äfvensom vid Jerläsa Kyrka och flerstädes, nästan alltid i sällskap med sina samsläktningar *O. speciosum*, *fastigiatum*, *pumilum* o. fl. — *O. affine* och *speciosum* äro väl numera så allmänt kända och erkända, äfven hos oss, att derom icke vidare är att tala. Likväl kan nämnas att *O. speciosi* kapsel för det obehägnade ögat synes nästan som vore den utan refflor och att den efter frökastningen är gulaktig samt att mössan hos denna art är försedd med talrika gula hår. *O. affine* kapsel är deremot alltid tydligt och starkt refflad, före och strax efter frökastningen grön, och slutligen, sedan den flere gånger blifvit genomdränkt af regn, brun till färgen. Hos denna vext har kalyptran också aldrig den egna gula färg som bland annat äfven utmärker *O. speciosum*. Under ett enkelt glas synas *O. affine* blad, ännu sittande vid stjelken, mera jemnbreda och trubbade med en stundom rak stundom sned och ojemn smalare spets (submucronata interdum). *O. speciosi* blad deremot äro mera jemnt ifrån basen afsmalnande i en med hela bladet jemnt sammanflytande spets, likasom bladen i allmänhet äro längre. *O. speciosi* kapsel är också merändels längre skafad. Hos den i Upsala Bot. trädgård vanliga mindre formen af *O. speciosum* är likväl fruktskaflet, likasom hela vexten, mycket korrt. Fruktskaflet hos *O. affine* blir endast sällan mera förlängdt. (Forts.)

II. Hvarjehanda.

I. Uti Tyska journalen "das Ausland" meddelas en kort berättelse om hufvudresultaterna af den vetenskapliga kommission, hvilken till följe af Franska Krigsministerns ordonnans af 20 Nov. 1839 organiserades, för att i alla vetenskapens riktningar undersöka Algier och dit hörande trakt. Denna kommission skulle bestå af 24 ledamöter, hvilka skulle i olika hänseenden anställa forskningar och samlingar, men de hafva ej i sjelfva verket utgjort flera än 20. I slutet af 1839 infunno sig alla dessa i Algier, men kunde först vid början af 1840 börja sina forskningar, hvilka de nu så till vida slutat att de äro färdiga att återvända till Frankrike för att ordna och publicera resultaterna. Ref. vill här allenast meddela hvad som angår Botaniken; undersökandet af dithörande föremål var uppdraget åt Hrr Durieu de Maisonneuve och Öfverste Bory de Saint-Vincent. Desse hafva funnit att floran i landsträckan mellan Tabarca och Mafray, hvaraf la Calle bildar medelpunkten, är en och samma som i Bretagne och södra Frankrikes hedland; blott här och der afbrytes den i ögonen fallande öfverensstämmelsen genom några vexter, som tillhöra Libyen, Delta och Ostindien. — Från Bona till Schessel utvecklar landet en annan

vegetation, som kommer ganska nära den på kusterna af Provence. Här är Olivens, bomullens och silkets egentliga region. — Från Kap Tenis mot vester antager vegetationen en helt annan karakter och förlorar den fysiognomi, som dittills gifvit den någorlunda likhet med södra Europas och vestra Asiens. Man återfinner här i stället Kanariska öarnes och Gröna uddens flora, och allt gifver anledning förmoda, att åkerbruket i en framtid skall i denna trakt kunna mycket updrifvas. — Högplataerna och de dermed förbundna dalarne i det inre af landet visa, med hänseende till vegetationen, mycken analogi med flera departementer i mellersta Frankrike. — Flera alldeles nya familjer af vexter, hvarpå Afrika hittills ansetts fattig, hafva upptäckts. De vextspecies, som hittills samlats i Algerien upgå till icke mindre än 2600, under det den berömde Desfontaines, som för flera år tillbaka genomreste hela regentskapet Algier och öknen, i sin *Flora Atlantica* endast upgifver 700. Då de närvarande forskningarne blifva fullständigt genomförda, torde hela antalet af Algeriens vextspecies upgå till 3000, hvaribland många hittills för den vetenskapliga världen alldeles nya.

2. Gartneren Rath sack, hvilken var Hr Liebmann följaktig på dess resa till Mexiko, är återkommen och medförde 7 packkistor med torra och 41 med lefvande vexter, alla väl bibehållna. Sedan 2 å 3 exemplar af de lefvande undantagits till Köpenhamns botaniska trädgård, några till Rosenborgs trädgård och en del sålda till blomsterälskare i Köpenhamn, afyttrades resten till Gartner J. Booth vid Flotbeck. — Liebmann befann sig vid brevets afgång väl och ämnade snart derefter begifva sig till Sydhafvets kust, för att derifrån öfver Hufvudstaden Mexiko begifva sig nästa vår tillbaka till Europa.

3. Hornemanns efterlemnade herbarium är till inköp utbudet i Petersburg, men svar är ännu ej ankommet.

4. Enligt upgifter i sista numrorne af Liljas tidning för blomsterskötsel och allmän vextkultur äro följande nya vextstälten anmärkta i Skåne: *Veronica persica* Poir. af Magr. Ringius funnen i mängd på en åker vid Norrhviddinge prästgård; *Linnæa borealis* af Magr. Carl Nauman på flera ställen kring sjön Immeln i Nordöstra Skåne; *Narthecium Ossifragum* funnen i en stor torfmosse nära skogen "de dödas slott" mellan St. Olof och Eljaröd i Östra Skåne af Hr Angelin; af sistnämnda vext har Utg. sett exemplar från samma ställe samlade af Kand. v. Borek.

☞ Som Utg. icke, så fört han väntat och önskat, kunnat erhålla några under sista månaderna i Sverige utkomna botaniska skrifter, så måste han ännu något fördröja utgifvandet af nummer 4 af literatur-bihaget, som skulle varit följaktigt närvarande ark; han hoppas dock före månadens utgång kunna få det färdigt.